

OPKOMST, geïllustreerd maandblad van het Algemeen Vlaamsch Studentenverbond (AVS), bond van leerlingen van het officieel middelbaar onderwijs (1927-1934).

Opkomst werd financieel gesteund door een verplichte bijdrage van alle bonden, aangesloten bij het AVS. De redacties waren afwisselend gevestigd in Gent (twee jaar Jan Schepens), in Deinze (Toon Maes), in Brussel (Lode van Haelst), in Gent (twee jaar Dolf van den Abeele en Paul de Ryck) en in Brussel (Tsjeef Verminke). Ook meisjes namen actief deel aan het bestuur en de redactie: Rie de Cordier, Ella de Muyter, Paula Foch, Eliza Wybouw. In de laatste jaargang werd dan ook aandacht besteed aan dichtersessen als E. Boeye, J. Tulkens, Alice Nahon.

Opkomst wenste zich niet politiek te engageren in de V.B. en pleitte voor het eerbiedigen van de verschillende denkwijzen. Het blad profileerde zich als Vlaamsgezind en getuigde van een Groot-Nederlands cultureel streven. Met bijdragen over literatuur van eigen bodem, opstellen over kunst en kunstenaars (onder meer door R. Devoghelaere, R. Braem, Eugene van Oye), over grafische kunsten (door Jozef Cantré, F. Dille, Frans van Immerseel, Frans Masereel en J. Wils), verzen van H. de Cat, M. Daman, De Ryck, W. Vaerewijck en Paul van Ostaijen trachtte *Opkomst* een Vlaams bewustzijn te ontwikkelen bij haar leden en wenste het een spreekbuis te zijn voor "al wat jong en Vlaams is, het bewijs van een voorgoed overwonnen onverschilligheid, van een toegenomen rasbewustzijn". Daarnaast werd er ook steeds enige aandacht besteed aan typische aspecten van de jeugdbeweging zoals kamperen, jeugdherbergen, volksdansen en reizen. Ondanks de terughoudendheid op politiek vlak, vormden Vlaanderen en de V.B. vaak het onderwerp van de rubriek "geschiedenis". De bijdragen werden bij voorkeur in de Kollewijnse spelling geschreven.

Opkomst gaf verslag over de vergaderingen van de aangesloten bonden, spoorde aan tot gemeenschappelijke acties en vormde een discussieforum over de vorm die het ANV als jeugdvereniging diende aan te nemen. Deze discussie werd door onder meer Renaat Merecy, Elvire Herman, St. Peeters, L. Vindelincks, Bert van Hoorick, K. van Asko, Eugene Verstraete en De Ryck gevoerd. In het schooljaar 1929-1930 vormden zich twee strekkingen, namelijk de voorstanders van een strijdende beweging die actieve medewerkers aan de Vlaamse ontvoogdingsstrijd zou vormen en de voorstanders van een jeugdbeweging die vooral streefde naar vrijere omgang tussen jongens en meisjes, naar een gezonder en natuurlijker jeugdleven en naar meer leven in de natuur. In februari 1931 werd duidelijk dat enkel het Groot-Nederlandse idee tot het gemeenschappelijk gedachtegoed van het AVS behoorde, waarna het steeds verder bergaf ging met de vereniging. De moeilijkheden die het AVS kende, hadden ook gevolgen voor *Opkomst*: in 1934 telde het blad nog slechts een honderdtal abonnees, waardoor de publicatie financieel niet

langer haalbaar was. In datzelfde jaar versmolt het blad met *Opgang*, het tijdschrift van de Jeugd- en Studiekring *Opgang*, tot het nieuwe tijdschrift *Rezultante*.

LITERATUUR: M. van Doorselaer, 'Alternatief jeugdleven in Vlaanderen (1918-1940)', in *Spiegel Historiael*, jg. 21 (1986), p. 192-198.

VIC VAN DEN BERGHE* EN MARTINA DE MOOR